

ชีววิทยาการสืบพันธุ์ของปลาปากคมหางจุด *Saurida undosquamis* (Richardson, 1848) ในอ่าวไทย

สมชาย วิบูลย์พันธ์^{๑*} ปิยวรรณ หัสดี^๒ กมลรัตน์ พุทธรักษา^๓ และ จิตติพร สุภนรินทร์^๔

^๑ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง (สงขลา)

^๒ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนบน (สมุทรปราการ)

^๓ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันออก (ระยอง)

^๔ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนกลาง (ชุมพร)

บทคัดย่อ

การศึกษาชีววิทยาการสืบพันธุ์ปลาปากคมหางจุด (*Saurida undosquamis*) ในอ่าวไทย ได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคม 2550 โดยเก็บรวบรวมตัวอย่างจากเรือประมงอวนลากคู่และอวนลากแผ่นตะเฆ่ ที่นำสัตว์น้ำมาขึ้นท่าในจังหวัดชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย ตั้งแต่จังหวัดตราด ถึงจังหวัดสงขลา พบว่าปลาปากคมหางจุดในอ่าวไทย มีความยาวเหยียดระหว่าง 6.20-34.50 (20.91±4.42) เซนติเมตร มีน้ำหนักตัวอยู่ระหว่าง 1.37-310.00 (72.83±44.52) กรัม มีความสัมพันธ์ระหว่างความยาวเหยียดกับน้ำหนักตัว ในรูปสมการ $W = 0.0032 TL^{3.246}$ ปลาปากคมหางจุดเพศผู้ มีความยาวเหยียดระหว่าง 8.00-34.40 (21.49±2.97) เซนติเมตร มีน้ำหนักตัวอยู่ระหว่าง 5.33-204.00 (74.89±31.86) กรัม มีความสัมพันธ์ระหว่างความยาวเหยียดกับน้ำหนักตัวในรูปสมการ $W = 0.0044 TL^{3.155}$ และเพศเมียมีความยาวเหยียดระหว่าง 11.50-34.50 (22.81±3.74) เซนติเมตร มีน้ำหนักตัวอยู่ระหว่าง 8.90-310.00 (91.71±44.90) กรัม มีความสัมพันธ์ระหว่างความยาวเหยียดกับน้ำหนักตัว ในรูปสมการ $W = 0.0041 TL^{3.172}$ มีการเติบโตแบบ Allometric อัตราส่วนระหว่างเพศผู้ต่อเพศเมีย เท่ากับ 1:1.65 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ขนาดความยาวเหยียดแรกเริ่มสืบพันธุ์โดยเฉลี่ยของปลาเพศผู้และเพศเมีย เท่ากับ 20.48 และ 28.26 เซนติเมตร ตามลำดับ สามารถวางไข่ได้ตลอดปี มีช่วงวางไข่มากระหว่างเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ ความตกไข่ระหว่าง 78,890-183,726 (111,815±28,756) ฟอง ที่ความยาวเหยียด 23.50-32.50 เซนติเมตร มีสมการความสัมพันธ์ระหว่างความตกไข่กับความยาวเหยียด ในรูปสมการ $F = 7.3616 TL^{2.8673}$

คำสำคัญ: ชีววิทยาการสืบพันธุ์ ปลาปากคมหางจุด อ่าวไทย

*ผู้รับผิดชอบ: ๗๕/๑ ถ.วิเชียรชม ต.บ่อยาง อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐๐. โทร ๐ ๗๔๓๑ ๒๕๕๕

e-mail : somchaiuib@yahoo.com

Reproductive Biology of Brushtooth Lizardfish *Saurida undosquamis* (Richardson, 1848) in the Gulf of Thailand

**Somchai Vibunpant^{1*} Piyawon Hussardee² Kamolrat Puttharaksa³
and Thitiporn Suppanirun⁴**

¹Southern Marine Fisheries Research and Development Center (Songkhla)

²Upper Gulf Marine Fisheries Research and Development Center (Samut Prakan)

³Eastern Marine Fisheries Research and Development Center (Rayong)

⁴Chumphon Marine Fisheries Research and Development Center

Abstract

Reproductive biology of brushtooth lizardfish (*Saurida undosquamis*) in the Gulf of Thailand was studied during January to December 2007. The samples were collected from catches of paired trawlers and otter board trawlers landed at fishing ports in provinces along the coast of the Gulf of Thailand from Trat province to Songkhla province. The result showed that their total length (TL) was 6.20-34.50 (20.91±4.42) centimeter and their body weight (W) was 1.37-310.00 (72.83±44.52) gram. The relationship equation between their total length and body weight was $W = 0.0032 TL^{3.246}$. The total length of male fish which have ranged 8.00-34.40 (21.49±2.97) centimeter and their weight ranged 5.33-204.00 (74.89±31.86) gram, the relationship equation was $W = 0.0044 TL^{3.155}$. The length of female fish ranged 11.50-34.50 (22.81±3.74) centimeter and weight ranged 8.90-310.00 (91.71±44.90) gram, the relationship equation was $W = 0.0041 TL^{3.172}$. Their growth was allometric type. The sex ratio between male and female was 1:1.65. The average length at first maturity of male and female were 20.48 and 28.26 centimeter, respectively. The spawning season was found throughout the year with peaks during October to February. The fecundity (F) was 78,890-183,726 (111,815±28,756) eggs at total length 23.50-32.50 centimeter. The relationship equation between fecundity and total length was $F = 7.3616 TL^{2.8673}$.

Key words : reproductive biology, brushtooth lizard fish, *Saurida undosquamis*, the Gulf of Thailand

Corresponding author : 79/1 Wichianchom Rd., Bo-Yang, Muang, Songkhla 90000. Tel. 0 7431 2595

e-mail : somchaivib@yahoo.com